

Enkäter och intervjuguidar

Evalill Nilsson

Hur ska jag tänka för
att skapa en bra
intervjuguide?

Struktur – utgå från syftet med studien

Bakgrund

Data om deltagaren (roll, ålder, kön, erfarenhet etc)

Teman

Kärnan i det man vill veta:
upplevelser, attityder,
förändringar

- Anpassa guiden efter intervjutyp: strukturerad, semi-strukturerad eller ostrukturerad (öppen) intervju

Avslutning

Inklusive ”finns det något du vill lägga till?"/motsvarande

Strukturerad intervju

- **Syfte:** Samla in jämförbara svar från alla deltagare.
 - **Intervjuguide:**
 - Frågorna är fasta och formulerade i förväg.
 - Alla frågor ställs i samma ordning och på samma sätt till varje deltagare.
 - Frågorna är ofta slutna eller mycket specifika (t.ex. ja/nej, flervalsfrågor, ”kortsvarsfrågor”).
 - **Fördel:** Lätt att jämföra svar och analysera kvantitativt.
 - **Nackdel:** Begränsat utrymme för att utforska oväntade teman eller djupare resonemang.
 - **Exempel på fråga:**
”Hur ofta använder du video för att träffa din läkare? (Aldrig, Sällan, Ibland, Ofta, Alltid)”
-

Semi-strukturerad intervju

- **Syfte:** Kombinera struktur med flexibilitet för att utforska deltagarens perspektiv.
 - **Intervjuguide:**
 - En lista med huvudfrågor/teman som ska täckas, men ordningen kan variera.
 - Frågorna är öppna, och följdfrågor används för att fördjupa svaren.
 - Intervjuaren kan anpassa sig efter deltagarens svar och utforska intressanta spår.
 - **Fördel:** Balanserar jämförbarhet och djup.
 - **Nackdel:** Egentligen ingen, men analysen blir mer komplex än för en strukturerad intervju.
 - **Exempel på fråga:**
 - ”Kan du berätta om dina erfarenheter av att använda video vid läkarbesök?”*
 - Följdfråga: ”Hur upplevde du kontakten med läkaren via video jämfört med fysiskt möte?”*
-

Ostrukturerad (öppen) intervju

- **Syfte:** Utforska deltagarens erfarenheter och perspektiv på djupet, utan förutbestämd struktur.
 - **Intervjuguide:**
 - Endast ett fåtal breda teman eller en inledande fråga.
 - Intervjun styrs av deltagarens berättelse och intervjuaren följer upp spontant.
 - **Fördel:** Stor möjlighet att få och upptäcka oväntade insikter och nyanser.
 - **Nackdel:** Svårare att jämföra svar och kräver mer erfaren intervjuare.
 - **Exempel på fråga:**
”Berätta om dina erfarenheter av att träffa läkare.”
(Intervjuaren följer upp på det som deltagaren tar upp)
-

Tänk på att...

- ...en intervjuguide inte är en enkät, man behöver kunna...
 - ...hoppa mellan teman vid behov
 - ...följa upp oväntade svar
 - ...anpassa språket till informanten
- ...testa intervjuguiden innan du använder den i skarpt läge
 - Hitta personer att testa guiden på som liknar de personer du sedan vill inkludera i din studie – ibland testas man på personer som sedan inkluderas i studien, om inga vitala ändringar görs i guiden efter pilottesterna
 - I pilottesten testas om frågorna fungerar, om du kommer åt det du är ute efter, och om något behöver läggas till eller tas bort i intervjuguiden – var öppen för att revidera din guide efterhand också (ssk vid semi-strukturerade & öppna intervjuer)

Exempel på utforskande frågor

- Utforskande frågor
 - Kan du berätta om...
 - Hur upplevde du...
 - Vad tänker du om...
 - Hur har det förändrats...
- Utforskande frågor kräver oftast uppföljningsfrågor
 - Kan du ge exempel...
 - Hur kändes det...
 - Vad tror du det berodde på...

Hur ska jag tänka för
att skapa en bra
enkät?

Viktiga aspekter: frågestammen

- Egenskapad enkät eller en vedertagen enkät eller skala?
- Slutna (snabba svar, kvantifierbart, styrbart) eller öppna (utforska varför, få nya insikter) frågor?
 - Kanske både och?
 - *"Hur nöjd är du med att ha videosamtal med läkare?"* (sluten fråga med fasta svarsalternativ)
 - *"Vad är det som gör att du känner dig nöjd eller missnöjd?"* (öppen följdfråga)
- Var konkret, specifik, relevant, opartisk, ej ledande, ej stötande, ej repetitiv och använd ett enkelt och vardagligt språk
- "En fråga per fråga" och undvik dubbelnegationer
- Börja helst med de minst personliga och känsliga frågorna
- Gruppera gärna frågor som liknar varandra
- Tänk på att även enkäter behöver pilottestas

Viktiga aspekter: frågestammen exempel

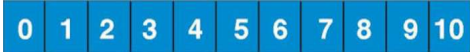

- Specifikt är oftast bättre
 - *"Hur ofta har du använt videosamtal med läkare det senaste året?"* är ofta en lättare fråga för respondenterna att svara på än *"Hur ofta använder du videosamtal med läkare?"*
- Ledande
 - *"Hur upplever du videosamtal med läkare?"* istället för *"Hur mycket bättre tycker du att videosamtal är än fysiska besök?"*
- Dubbelnegation
 - *"Hur vanligt är det att läkare erbjuder videosamtal?"* istället för *"Tycker du inte att det är ovanligt att läkare inte erbjuder videosamtal?"*
- "En fråga per fråga"
 - *"Hur nöjd är du med bemötandet och informationen du fick?"* – dela upp i två separata frågor istället, en om bemötande och en om information

Viktiga aspekter: svarsalternativen

- Ömsesidigt uteslutande
 - *Inget överlapp mellan svarsalternativen*
- Uttömmande
 - *Inga svarsalternativ saknas, det finns ett rimligt svarsalternativ för alla respondenter*
- Meningsfull skillnad
 - *Varje svarsalternativ har en egen tydlig innebörd i förhållande till övriga svarsalternativ, detta kan vara svårt om man väljer att ha (för) många svarsalternativ – ofta rekommenderas 3-7 svarsalternativ (undantag 10/11-punkters NRS, se nästa bild)*
- Vet ej/vill inte svara
 - *Överväg att ha ett svarsalternativ för de som inte vill välja bland de “äkta” svarsalternativen*
- Samma eller varierad ordning
 - *Fördel varierande: håller respondenten alert och undviker slentriankryssande (jallfall i teorin, men kanske inte i praktiken, utan det blir kanske istället otillförlitliga svar?)*
 - *Fördel samma: kognitivt underlättande för respondenten, kan (kanske) göra svaren mer tillförlitliga än vid en varierad ordning (men riskerar slentriankryssning)*

Exempel på svarsskalor

- Numeric rating scale (NRS)
- Visual rating scale
- Visual analogue scale (VAS)
- Dichotomous nominal verbal rating scale ja nej
- Polytomous (ordinal) unipolar verbal rating scale aldrig ibland ofta alltid
- (Bipolar) Likert scale (ev etiketter enbart på ytteralternativen)
 instämmer helt instämmer mestadels (*neutral*) instämmer mestadels inte instämmer inte alls
- Osgood (semantic differential) Pigg -----X----- Trött Snabb -----X----- Långsam

"on a 5-point Likert scale..."